

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNA

ZPRÁVA O ČINNOSTI ZA ROK 2018

ZPRACOVALA MGR. PAVLA RYGELOVÁ
V OSTRAVĚ DNE 29. BŘEZNA 2019

ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNA VŠB-TUO

OBSAH

OBSAH	2
ORGANIZAČNÍ STRUKTURA.....	3
KNIOHOVNÍ FOND	3
ELEKTRONICKÉ INFORMAČNÍ ZDROJE	4
SLUŽBY PRO PRÁCI S ELEKTRONICKÝMI INFORMAČNÍMI ZDROJI	6
VYUŽÍVÁNÍ ELEKTRONICKÝCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ	8
KNIOHOVNICKO-INFORMAČNÍ SLUŽBY	9
ELEKTRONICKÉ SLUŽBY.....	9
INFORMAČNÍ PODPORA PRO VÝZKUM	11
ÚČAST ÚK V PROJEKTECH	13
USPOŘÁDANÉ AKCE	14
PUBLIKAČNÍ, PŘEDNÁŠKOVÁ A ODBORNÁ ČINNOST	15
ČLENSTVÍ V ORGANIZACÍCH.....	18
PROVOZNĚ-ORGANIZAČNÍ A PERSONÁLNÍ ZÁLEŽITOSTI	18
ZÁVĚR.....	22
PUBLIKACE A PREZENTACE ZA ROK 2018.....	23
STATISTICKÉ UKAZATELE	25

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

Ústřední knihovna VŠB-TUO (ÚK) je organizačně začleněna do Centra informačních služeb VŠB-TUO jako celoškolské pracoviště.

Ústřední knihovna VŠB-TUO se v roce 2018 členila na tři základní složky:

- útvar ředitelky
- oddělení fondů
- oddělení služeb

Útvar ředitelky zajišťuje činnosti spojené s administrativou a hospodařením ÚK, dále pak činnosti pokrývající rozvoj knihovnicko-informačních služeb a systémů.

Oddělení fondů zajišťuje doplňování, zpracování a ochranu knihovního fondu.

Oddělení služeb poskytuje absenční a prezenční výpůjční služby a zabezpečuje bibliograficko-informační služby uživatelům ÚK.

Postavení ÚK, definování jejích funkcí a systém jejího řízení je specifikován v řízených dokumentech - ve *Statutu Centra informačních služeb* a *Organizačním řádu Centra informačních služeb*.

KNİHOVNÍ FOND

Doplňování knihovního fondu se řídí *Politikou doplňování knihovního fondu ÚK*. Cílem doplňování fondu je zajistit dostupnost co největšího počtu titulů z tematického profilu univerzity. Zejména je dbáno na zabezpečení studijních oborů literaturou na základě požadavků pracovišť univerzity.

Přírůstek knihovního fondu v roce 2018: **4 120** knihovních jednotek

Knihovní fond celkem v roce 2018: **381 119** knihovních jednotek

Formou předplatného zajišťuje ÚK přístup k tištěným časopisům, které jsou dostupné ve studovnách ÚK.

Počet předplácených titulů časopisů v roce 2018: **298**

Z těchto 298 titulů pak bylo přístupných rovněž nebo pouze elektronicky: **7**

Počet exemplářů předplácených titulů časopisů v roce 2018: **423**

Formou trvalého nákupu bylo v roce 2018 pořízeno **27** titulů knih v elektronické podobě.

Počet titulů elektronických knih pořízených trvalým nákupem byl v roce 2018 celkem: **938**

V roce 2018 do knihovního fondu byly zařazeny tištěné vysokoškolské kvalifikační práce v počtu **605**.

PRODEJNÍ VÝSTAVA KNIH

Ústřední knihovna pořádá každoročně ve spolupráci s vybraným dodavatelem prodejní výstavu knih. Výstava knih podporuje atraktivním a efektivním způsobem odbornou činnost knihovny – akvizici nového fondu podle tematického profilu univerzity a podle aktuálních potřeb akademických pracovníků a univerzitních pracovišť. V roce 2018 proběhla výstavka ve dnech 9. a 10. října ve spolupráci s firmou Megabooks Cz.

ZPRACOVÁNÍ STARŠÍHO FONDU KVALIFIKAČNÍCH PRACÍ

Oddělení fondů v roce 2017 přistoupilo ke zpracování staršího fondu kvalifikačních prací do repozitáře DSpace VŠB-TUO. Zpracování prací obnáší vytvoření základního bibliografického záznamu práce s lokačními údaji, potřebnými k vyhledání práce a zpřístupnění na žádost uživatelů. Během roku 2018 byla zpracována celá sbírka prací fakult: EkF, HGF, FMFI; v roce 2019 bude následovat zpracování FS a FEI.

ELEKTRONICKÉ INFORMAČNÍ ZDROJE

Ústřední knihovna zajišťuje pro vědecko-výzkumnou a pedagogickou činnost univerzity přístup do elektronických informačních zdrojů (EIZ).

Do konce roku 2017 byl přístup do EIZ financován účastí VŠB-TUO v projektech programů LR a OP VAVPI (MŠMT), kdy EIZ jsou hrazeny zčásti dotací z projektů, zčásti finanční spoluúčastí VŠB-TUO. Od roku 2018 došlo k významné změně, EIZ jsou pořizovány a částečně dotovány prostřednictvím národního licenčního centra – CzechELib. Přes licenční centrum CzechELib se budou od roku 2020 hradit přístupy do všech EIZ. Do roku 2020 je zajištěna 50% dotace (70% dotace na WOS, Scopus, Incites, Scival), v letech 2021-22 se budou EIZ pravděpodobně dotovat ze státního rozpočtu při zachování určité výše spoluúčasti výzkumných institucí. Způsob financování EIZ ovlivní i předpokládaný přechod vydavatelů na obchodní model open access.

V roce 2018 bylo k dispozici **15** elektronických informačních zdrojů – faktografických, bibliografických a citačních databází, bibliografických databází s plnými texty, viz tabulka. Nově předplaceným EIZ od roku 2018 je **soubor časopisů American Physical Society**.

NÁZEV EIZ	TYP EIZ	FINANCOVÁNÍ EIZ
ACADEMIC SEARCH COMPLETE (EBSCO)	Bibliografický s plnými texty	OP VaVpl/VŠB-TUO
ACM DL	Plnotextový	OP VaVpl/VŠB-TUO
AMERICAN PHYSICAL SOCIETY JOURNALS	Plnotextový	CEL/VŠB-TUO
BUSINESS SOURCE ULTIMATE (EBSCO)	Bibliografický s plnými texty	CEL/VŠB-TUO
ECONLIT WITH FULL TEXT (EBSCO)	Bibliografický s plnými texty	CEL/VŠB-TUO
IEEE/IET ELECTRONIC LIBRARY (IEL)	Plnotextový	OP VaVpl/VŠB-TUO
KNOVEL	Faktografický s plnými texty	OP VaVpl/VŠB-TUO
OECD ILIBRARY	Faktografický	CEL/VŠB-TUO
PROQUEST CENTRAL	Bibliografický s plnými texty	OP VaVpl/VŠB-TUO
SCIENCEDIRECT FREEDOM COLLECTION	Plnotextový	CEL/VŠB-TUO
SCIFINDER (CHEMICAL ABSTRACTS)	Bibliografický	OP VaVpl/VŠB-TUO
SCOPUS	Bibliografický a citační	CEL/VŠB-TUO
SPRINGERLINK JOURNALS	Plnotextový	CEL/VŠB-TUO
WEB OF SCIENCE	Bibliografický a citační	CEL/VŠB-TUO
WILEY ONLINE LIBRARY JOURNALS	Plnotextový	CEL/VŠB-TUO

WEB OF SCIENCE

VŠB-TUO předplácí databázi Web of Science (dodavatel Clarivate Analytics). Na základě předplatného jsou uživatelům VŠB-TUO dostupné tyto báze:

Web of Science Core Collection

- Science Citation Index Expanded (SCI-EXPANDED) -1945 až současnost
- Social Sciences Citation Index (SSCI) -1977 až současnost
- Arts & Humanities Citation Index (A&HCI) -1977 až současnost
- Conference Proceedings Citation Index- Science (CPCI-S) -1990 až současnost
- Conference Proceedings Citation Index- Social Science & Humanities (CPCI-SSH) -1990 až současnost
- Emerging Sources Citation Index (ESCI)-2015 až současnost

Web of Science Core Collection: Chemical Indexes

- Current Chemical Reactions (CCR-EXPANDED) -1986 až současnost
(včetně Institut National de la Propriete Industrielle structure data zpětně do 1840)

- Index Chemicus (IC) -1993 až současnost

Journal Citation Reports

KCI Korean Journal Database (1980–současnost)

Russian Science Citation Index (2005–současnost)

SciELO Citation Index (1997–současnost)

ELEKTRONICKÉ KNIHY

Na platformách předplácených EIZ jsou přístupné také kolekce elektronických knih.

KOLEKCE	VYDAVATEL/DODAVATEL	ORIENTAČNÍ POČET TITULŮ	TYP NÁKUPU
EBSCOHOST	Různí vydavatelé/Ebsco	44	Trvalý nákup
KNOVEL	Různí vydavatelé	4 000	Předplatné
OECD ILIBRARY	OECD	11 000	Předplatné
PROQUEST E-BOOK CENTRAL	Pearson Education Ltd.	1	Trvalý nákup
PUBLIKADO	Citace PRO	1	Předplatné
SCIENCEDIRECT BOOKS	Elsevier	265	Trvalý nákup
SPRINGERLINK	Springer	15 000	Předplatné
WILEY ONLINE LIBRARY BOOKS	Wiley	622	Trvalý nákup

V letech 2018-2022 jsou díky účasti VŠB-TUO v konsorciích CzechElib přístupné kolekce e-knih na platformách:

- SpringerLink (Springer) – 610 titulů
- ScienceDirect (Elsevier) a Wiley Online Library – na základě statistik využívanosti z roku 2018 budou vybrané tituly zakoupeny trvale.

PŘÍSTUP DO ČSN ONLINE

Ústřední knihovna zajišťuje přístup do databáze elektronických norem

ČSN Online. Přístup databáze je pro uživatele ÚK umožněn na vyhrazených počítačích ve studovnách v Porubě, na Ekonomické fakultě a v knihovně na Fakultě stavební.

SLUŽBY PRO PRÁCI S ELEKTRONICKÝMI INFORMAČNÍMI ZDROJI

VYHLEDÁVÁNÍ V EIZ – DISCOVERY SERVICE

Ústřední knihovna předplácí vyhledávací službu **Ebsco Discovery Service**, v níž jsou indexovány EIZ předplácené VŠB-TUO (kromě databáze SciFinder).

CITAČNÍ MANAŽER CITACE PRO

Pro uživatele VŠB-TUO je k dispozici citační manažer **CitacePRO**, který usnadňuje práci s informačními prameny. Citační manažer nabízí kromě řady dalších funkcí:

- generování, třídění, řazení bibliografických citací
- doplňky pro generování citací do webových prohlížečů a MS Word
- obrovskou škálu citačních stylů
- uložení pro dokumenty

Služba Citace PRO je integrována do knihovního katalogu Portaro a také do repozitáře DSpace VŠB-TUO.

V rámci předplatného CitacePRO je možné využít také aplikaci **Pablikado**, které plní funkci čtečky elektronických knih s možností práce s textem včetně generování jeho citace do citačního manažera.

Za účelem zvýšení dostupnosti literatury o citační etice a pravidlech bibliografických citací byla pořízena formou ročního předplatného elektronická kniha *Naučte (se) citovat*¹.

VZDÁLENÝ PŘÍSTUP DO EIZ

VŠB-TUO využívá svého členství v České akademické federaci identit **eduID.cz** také pro umožnění přístupu do EIZ přes tzv. vzdálený přístup.

V roce 2018 bylo možné přistupovat vzdáleně do těchto EIZ a služeb:

- ACM Digital Library, EBSCOhost, IEEEExplore, Proquest, Science Direct, Scopus, SpringerLink, Web of Science, Wiley
- Citace PRO, Ebsco Discovery Service, ORCID

---

¹ KRČÁL, Martin a Zuzana TEPLÍKOVÁ. *Naučte (se) citovat*. Blansko: Citace.com, 2014. ISBN 978-80-260-6074-1. Dostupné také z: <https://www.pablikado.cz/dokument/Wxo0hPvsw4toIQ4U>

VYUŽÍVÁNÍ ELEKTRONICKÝCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

PLNOTEXTOVÉ DATABÁZE

- Počet stažených plných textů

NÁZEV EIZ	POČET
AMERICAN PHYSICAL SOCIETY JOURNALS	918
ACM DIGITAL LIBRARY	972
EBSCOHOST RESEARCH DATABASES	3325
Z TOHO EBSCO - ASC	1 721
EBSCO – BSC, RBN	1 604
ECONLIT WITH FULL TEXT	261
EBSCO E-BOOKS	129
ELSEVIER SCIENCEDIRECT	136 135
EMERALD	351
IEEEEXPLORE (IEEE/IET ELECTRONIC LIBRARY)	19 989
KNOVEL	25 128
OECD ILIBRARY	127
PROQUEST STM	4 701
SPRINGERLINK	45 958
WILEY ONLINE LIBRARY	13 164
PŘEDPLATNÁ ÚK "PRINT+ON-LINE"	539
CELKEM	251 697

BIBLIOGRAFICKÉ A CITAČNÍ DATABÁZE

NÁZEV	POČET
SCOPUS	
SESSIONS	33 986
SEARCHES RUN	76 390
WEB OF SCIENCE	
SUBSESSIONS	29 572
SEARCHES RUN/QUERIES	133 526
SESSIONS	34 542
SCIFINDER	
SESSIONS	145
SEARCHES	855

KNIHOVNICKO-INFORMAČNÍ SLUŽBY

ÚK poskytuje uživatelům širokou nabídku knihovnicko-informačních služeb, od tradičních služeb výpůjčních až po služby elektronické. Stále velký objem služeb představují výpůjční služby absenční založené na výpůjčkách dokumentů z fondu ÚK.

POČET UŽIVATELŮ

K 31. 12. 2018 bylo v ÚK zaregistrováno, buď nově, nebo si k danému datu prodloužilo platnost registrace, celkem **9 268** uživatelů (z toho uživatelé v kategorii veřejnost: **660**). V databázi uživatelů bylo v souladu s Knihovním a výpůjčním řádem k 31. 12. 2018 registrováno celkem 16 429 uživatelů.

POČET VYPŮJČENÝCH KNIHOVNÍCH JEDNOTEK

Počet výpůjček činil za rok 2018 celkem **118 369** kn. j. (první výpůjčky: 50 994, prodloužení výpůjček: 67 375).

MEZIKNIHOVNÍ VÝPŮJČNÍ SLUŽBA

Výpůjční služby z vlastních fondů knihovny byly doplňovány meziknihovní výpůjční službou (MVS). Přijato bylo celkem **782** požadavků, přičemž 10 požadavků bylo realizováno výpůjčkou ze zahraničí. Z fondu ÚK bylo v rámci MVS vyřízeno celkem **198** požadavků jiných knihoven (7 požadavků ze zahraničních knihoven).

ELEKTRONICKÉ SLUŽBY

INFORMAČNÍ SLUŽBY

Tradiční knihovnicko-informační služby jsou podporovány elektronickými službami, mimo jiné také informacemi poskytovanými uživatelům prostřednictvím:

- webových stránek ÚK
- blogu E-zdroje
- stránky knihovny na sociální síti Facebook

DATABÁZE BUDOVANÉ ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNOU

- online katalog
- katalog tištěných norem ČSN ve fondu ÚK (již nedoplňován)
- repozitář DSpace VŠB –TUO

ROZVOJ REPOZITÁŘE DSPACE VŠB-TUO

V repozitáři DSpace VŠB-TUO jsou budovány sbírky²:

a. vysokoškolských kvalifikačních prací

VŠKP	POČET ZÁZNAMŮ
EKF	31 986
FBI	4 353
FEI	9 857
FMMI	9 836
FAST	5 408
FS	10 462
HGF	15 810
USP	274
CELKEM	87 986

b. článků ze Sborníku vědeckých prací VŠB-TUO

SBORNÍK VĚDECKÝCH PRACÍ VŠB-TUO	POČET ZÁZNAMŮ
SBORNÍK VĚDECKÝCH PRACÍ (PŮVODNÍ SBÍRKA)	3 497
ŘADA BEZPEČNOSTNÍ INŽENÝRSTVÍ	209
ŘADA STAVEBNÍ	755
ŘADA STROJNÍ	665
CELKEM	5 126

c. článků z časopisů vydávaných na univerzitě

ČASOPIS	POČET ZÁZNAMŮ
ADVANCES IN ELECTRICAL AND ELECTRONIC ENGINEERING (AEEE)	887
EKONOMICKÁ REVUE	641
GEOSCIENCE ENGINEERING	257
SPEKTRUM	357
CELKEM	2 142

d. bibliografických záznamů publikační činnosti akademických pracovníků VŠB-TUO³

POČET ČLÁNKŮ V ČASOPISECH INDEXOVANÝCH VE WOS OD R. 1990	3 959
---	--------------

² počty záznamů v jednotlivých sbírkách jsou platné k datu 6. 2. 2019

³ přírůstek článků za rok 2018: 447 článků, z toho 360 článků v časopisech s impakt faktorem

INFORMAČNÍ PODPORA PRO VÝZKUM

PODPORA VYKAZOVÁNÍ PUBLIKAČNÍ ČINNOSTI

Pracovnice ÚK se podílejí na správě systému OBD. V rámci této činnosti provádí:

- doplňování autoritních číselníků zdrojů, konferencí a vydavatelů na základě požadavků uživatelů, zaslaných přes idesk, a týdenních alertů z databází Web of Science a Scopus
- v týdenních intervalech import záznamů nově přidaných publikací v databázích Web of Science a Scopus
- jednou ročně aktualizaci hodnot impakt faktoru časopisů

PODPORA PRO CITAČNÍ DATABÁZE

V rámci vykazování výsledků výzkumu a vývoje univerzity je důležitou aktivitou ÚK práce s citačními databázemi Web of Science a Scopus.

Pracovnice ÚK (od srpna 2018 pracovník ÚK) zajišťuje odbornou podporu při řešení problémů s daty v obou databázích a zprostředkovává odstranění chyb (nesprávně uváděné jméno autora, nesprávně přiřazení publikací k afiliaci aj.) a podílí se na sledování celkového počtu publikací VŠB-TUO podle požadovaných kritérií.

ORCID

V roce 2018 pokračuje členství VŠB-TUO v organizaci ORCID. Díky členství může univerzita využívat systém osobních persistentních identifikátorů ORCID k integraci s vlastními systémy. ORCID ID propojené se systémem identit UNIS se vlastníkově profilu ORCID zobrazuje v univerzitním telefonním seznamu a v systému OBD u všech jeho publikací. Pracovník knihovny spolupracuje s ORCID na překladech informačních materiálů a webového portálu ORCID v systému Transiflex. Během roku bylo realizováno několik školení pro zaměstnance univerzity. Propagace ORCID proběhla na semináři *Open Access: It's part of the Job* v rámci Open Access Week v říjnu 2018. Ve spolupráci s pracovníkem CIT bylo řešení ORCID na VŠB-TUO prezentováno na konferenci EUNIS-CZ ve Špindlerově Mlýně ve dnech 21. - 22. 5. 2018.

CROSSREF A SIMILARITY CHECK

Během roku 2018 bylo vyjednáno členství v organizaci PILA, která sdružuje organizace využívající systém Crossref. Ústřední knihovna administruje centrální účet, přes který jsou hrazeny poplatky za využívání systému

Crossref pro potřeby univerzity i univerzitních časopisů. VŠB-TUO získala vlastní prefix DOI – 10.31490, který by měl sloužit pro elektronické publikace vydávané (plánovaným) univerzitním nakladatelstvím. Společný prefix DOI zároveň začaly využívat univerzitní časopisy – Řada stavební (ISSN 1804-4824) a Řada bezpečnostní inženýrství (ISSN 1805-3238) Sborníku vědeckých prací VŠB-TUO.

V roce 2018 byly zahájeny přípravy pro využívání služby na kontrolu na plagiáty při Crossref – Similarity Check. Tato služba bude sloužit jednak pro potřeby univerzitních časopisů, jednak pro potřeby autorů VŠB-TUO.

ÚK uspořádala 5. 12. 2018 setkání redakcí univerzitních časopisů, na kterém byly představeny podmínky využívání služeb CROSSREF/Similarity Check a dohodnuty činnosti, které je potřeba koordinovat tak, aby ÚK mohla centrálně hradit využívání služeb a zároveň, aby univerzitní časopisy zůstaly ve využívání služeb samostatné.

UNIVERZITNÍ NAKLADATELSTVÍ

Pracovnice ÚK připravily studii *Univerzitní nakladatelství*, která mapovala potřebná opatření ke zprovoznění univerzitního nakladatelství. Studie obsahovala systémová a organizační opatření. V souvislosti se záměrem vytvořit online prezentaci publikací vydaných univerzitou byla zprovozněna testovací verze systému Open Monograph Press pod pracovním názvem ePRESS⁴.

EVROPSKÉ DOKUMENTAČNÍ STŘEDISKO

Z podnětu Katedry evropské integrace EKF Ústřední knihovna iniciovala spolupráci s českým zastoupením Evropské komise a požádala o uzavření dohody o spolupráci, na jejímž základě vznikne na VŠB-TUO jako hostitelské instituci jedno z Evropských dokumentačních středisek (EDS). Činnost EDS bude obnášet vytvoření sbírky dokumentů o Evropské unii a informačně-propagační činnost směrem ke studentům a dalším uživatelům knihovních služeb. Odbornou garanci pro pořádání odborných přednášek, školení aj. akcí ponese Katedra evropské integrace. Informace o činnosti EDS jsou přístupné na webu ÚK.

---

⁴ <https://ompress.vsb.cz/index.php>

ÚČAST ÚK V PROJEKTECH

OPENAIRE

Ústřední knihovna pokračovala ve své účasti v mezinárodním projektu OpenAIRE 2020 (Horizont 2020) v roli národního helpdesku pro otevřený přístup (National Open Access Desks), která obnáší zejména propagační a informační činnost na lokální úrovni. Spolupráce v projektu byla ukončena v polovině roku 2018. Roli NOAD za ČR převzala Masarykova univerzita. V dubnu 2018 se uskutečnil Národní workshop OpenAIRE⁵ s mezinárodní účastí zástupců projektu OpenAIRE, který spolupořádala ÚK ve spolupráci s Technologickým centrem AV ČR. Příspěvky z workshopu jsou dostupné v repozitáři DSpace VŠB-TUO⁶.

INFO4TECH

Ústřední knihovna koordinovala činnosti spojené s pokračováním projektu Info4tech, respektive jeho dvouleté udržitelnosti. ÚK spolupracovala s oddělením veřejných zakázek na realizaci veřejných zakázek pro zajištění přístupu VŠB-TUO a partnerů projektu do dvou databází - IEEE Xplore a ACM DL – pro roky 2018 a 2019.

CZECHELIB

V roce 2017 bylo zahájeno řešení projektu národního licenčního centra CzechElib, které koordinuje a řídí zajištění přístupu do elektronických informačních zdrojů pro všechny institucionální zájemce, především pro výzkumné organizace v ČR. ÚK spolupracovala s řešiteli CzechElib na specifikaci seznamu EIZ, které chce VŠB-TUO předplácet od roku 2018. Seznam EIZ dostupných přes licenční centrum, viz výše oddíl Elektronické informační zdroje.

TECHNIKA PRO BUDOUCNOST

ÚK spolupracuje v rámci projektu Technika pro budoucnost na aktivitě 6.3 *E-výuka*. Pro rok 2018 nevyplyvaly pro ÚK v rámci této aktivity žádné povinnosti.

V aktivitě 6.2 *Realizace vyrovnávacích kurzů a dalších opatření ke snížení studijní neúspěšnosti* pracovnice pobočky ÚK na EKF připravuje podklady pro část kurzu Jak být úspěšným studentem.

---

⁵ <https://www.tc.cz/cs/akce/national-workshop-openaire-narodni-workshop-openaire>

⁶ <https://dspace.vsb.cz/handle/10084/126648>

PUBLISH AND FLOURISH

ÚK se zapojila do projektu *Publish and Flourish: Podpora publikační činnosti doktorandů a školitelů* spolupředatelstvím několika přednášek. V rámci cyklu *Publikační praxe* proběhly 4 přednášky:

- 20. 4. 2018 – přednáška Publikační praxe, část Predátorské časopisy
- 28. 6. 2018 – přednáška o databázi Scopus
- 11. 9. 2018 – přednáška o databázi Scopus (opakování pro velký zájem)
- 29. 11. 2018 – přednáška Model open access v publikační praxi

Prezentace z přednášek jsou uloženy v repozitáři DSpace VŠB-TUO v komunitě Centrum akademického psaní⁷.

Druhou významnou aktivitu představuje příprava e-learningového kurzu *Jak zpracovávat bibliografické citace*. Kurz bude spuštěn v roce 2019.

USPOŘÁDANÉ AKCE

Ústřední knihovna se věnuje organizaci řady vzdělávacích, kulturních a propagačních akcí.

VZDĚLÁVACÍ AKCE

ŠKOLENÍ A SEMINÁŘE VE SPOLUPRÁCI S FIRMAMI

DATUM	NÁZEV AKCE	POPIS AKCE	POČET ÚČASTNÍKŮ
24. 4. 2018	Knovel v kostce	Webinář	5
5. 6. 2018	Základy práce s databází ProQuest	Seminář	16
11. 9. 2018	Business Source Ultimate	Webinář	5

AKCE ZAJIŠŤOVANÉ ÚK

POČET AKCÍ	NÁZEV AKCE	POPIS AKCE	POČET ÚČASTNÍKŮ
6	Citace správně a rychle	Jak správně citovat, MBA	99
7	EIZ	EIZ, EDS, WOS, SCOPUS, ORCID, OA	162
10	Prezentace služeb knihovny	Rande s knihovnou, prohlídka knihovny, exkurze, infoschůzka s 1. ročníky	189
1	Open Access Week	Seminář Open Access: It's part...	14

KULTURNÍ AKCE

VÝSTAVY

NÁZEV AKCE	POPIS AKCE
JAN FELKL & SYN	Posterová výstava PŘF UK 1.3.-12.4.2018
PROF. PHDR. JOSEF THEURER. VÝSTAVA O JEHO ŽIVOTĚ, DÍLE ...	Výstava 5.10. - 31.10. 2018

⁷ <https://dspace.vsb.cz/handle/10084/126409>

PŘEDNÁŠKY

NÁZEV AKCE

POČET ÚČASTNÍKŮ

6 PŘEDNÁŠEK Z CYKLU SCI-TEA

130

PROPAGAČNÍ AKCE S ÚČASTÍ ÚK

NÁZEV AKCE

POPIS AKCE

POČET ÚČASTNÍKŮ

NOC VĚDCŮ 2018

Komentovaná prohlídka ÚK, výstava

641

FOK 2018

Festival ostravských knihoven

156

PUBLIKAČNÍ, PŘEDNÁŠKOVÁ A ODBORNÁ ČINNOST

Seznam publikací a prezentací za rok 2018 je uveden na konci této zprávy, v příloze Publikace a prezentace za rok 2018.

ZAPOJENÍ DO ČINNOSTÍ AKVŠ ČR

Ředitelka ÚK je členkou Výkonného výboru Asociace knihoven vysokých škol ČR pro roky 2016-2018⁸ a zároveň vedoucí Iniciativy otevřeného přístupu AKVŠ ČR⁹. Ředitelka ÚK se podílela na přípravách programů a realizaci konference Bibliotheca academica 2018 a semináře Otevřené repozitáře 2018.

ODBORNÉ STÁŽE, ÚČAST NA KONFERENCÍCH A EXKURZE

V rámci programu Erasmus Ústřední knihovna připravila odbornou stáž pro dvě knihovnice z univerzitní knihovny University of Bielsko-Biala (Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej, Polsko). Jedna z nich byla přímo ředitelka univerzitní knihovny. Erasmus pobyt zahrnoval seznámení s Ústřední knihovnou VŠB-TUO a jejími pobočkami a odděleními. Představili jsme naše služby pro uživatele a jednotliví pracovníci naší knihovny vysvětlili polským kolegyním svoje postupy práce v akvizici a katalogizaci. Program zahrnoval také problematiku elektronických informačních zdrojů, správu webových stránek knihovny a v neposlední řadě i podporu vědy a výzkumu, kterou zabezpečují pracovníci knihovny. Knihovnice z Polska si na poslední den připravily prezentaci o své univerzitě a knihovně a seznámily tak pracovníky ÚK se svou domovskou knihovnou.

⁸ <http://akvs.cz/o-asociaci/vv/>

⁹ <http://akvs.cz/komise-iniciativy/iniciativa-oa/>

Obrázek 1 Polské kolegyně na stáži Erasmus

Tajemnice ÚK, Bc. Lenka Votýpková, absolvovala stáž přes program Erasmus na Kypru ve městě Limassol. Navštívila univerzitní knihovnu Cyprus University of Technology ve dnech 12. - 16. listopadu 2018. Každý

den strávila v jiném oddělení knihovny a seznámila se tak s náplní práce kyperských kolegů knihovníků v oblasti digitalizace a archivů, informačních technologií, katalogizace, akvizice, výpůjčních služeb a předmětových knihovníků.

Pracovnice výpůjčního oddělení ÚK, Bc. Vendula Němcová, navštívila přes program Erasmus univerzitní knihovnu Delft University of Technology v Nizozemí a absolvovala tamější *International Staff Week for Libraries* v termínu 22. – 25. května 2018 s tématem Open Science in Research Libraries – Otevřená věda ve výzkumných knihovnách.

Obrázek 2 Univerzitní knihovna Delft University of Technology

Systémová knihovnice, Ing. Kateřina Snídalová, se účastnila mezinárodní konference ELAG 2018¹⁰, která se konala v Praze, a ředitelka ÚK, Mgr. Pavla Rygelová, se účastnila mezinárodní konference COASP 2018, konané ve Vídni¹¹.

¹⁰ <https://www.techlib.cz/cs/83903-elag-2018>

¹¹ <https://oaspa.org/conference/coasp-2018-program/>

Ve spolupráci s kolegyní Terezou Simandlovou (UK) a kolegou Jiřím Markem (Open Content, z. s.) Mgr. Pavla Rygelová připravila prezentaci pro univerzitní diskuzní fórum, jenž bylo součástí Meltingpot na Colours of Ostrava 2018.

V září 2018 ÚK organizovala pro všechny pracovníky knihovny exkurzi do dvou knihoven ve Vídni - Hauptbibliothek Universität Wien a Universitätsbibliothek der Wirtschaftsuniversität Wien, viz cestovní zpráva v příloze této zprávy.

Obrázek 3 Exkurze do Universitätsbibliothek der Wirtschaftsuniversität Wien

ČLENSTVÍ V ORGANIZACÍCH

Ústřední knihovna (resp. VŠB-TUO) je členem Asociace knihoven vysokých škol ČR a členem mezinárodní organizace LIBER.

PROVOZNĚ-ORGANIZAČNÍ A PERSONÁLNÍ ZÁLEŽITOSTI

PROVOZNÍ ZÁLEŽITOSTI

V březnu 2018 byly spuštěny nové webové stránky ÚK, jejichž obsah byl postupně během roku ještě revidován a doplňován.

Během roku 2018 proběhla během února a března 2. etapa rekonstrukce osvětlení v sklepním skladišti.

Z důvodu rekonstrukce na Fakultě bezpečnostního inženýrství byla dočasně uzavřena pobočka knihovny. Služby jsou pro uživatele FBI poskytovány ve výpůjčním oddělení v Porubě a jednou týdně operativně přímo na fakultě.

Prostory Knihovny a studovny na Ekonomické fakultě byly během léta 2018 nově vymalovány – pracovníci Oddělení knihovních služeb se podíleli na dočišťovacích pracích, úklidu a stěhování fondu a zařízení pobočky.

Obrázek 4 EKF před vymalováním

Obrázek 5 EKF po vymalování

V letních měsících 2018 probíhal úklid skladišť a části fondu uloženého v tzv. kompaktních regálech.

Během září 2018 byl aktualizován Knihovní a výpůjční řád. Podstatnou aktualizaci celého dokumentu si kromě jiného vyžádala harmonizace se směrnicí na ochranu osobních údajů – GDPR.

V říjnu 2018 prezentovala Pavla Rygelová, Mgr. Tomáš Inspektor, PhD. a Bc. Zuzana Ulmannová kompletní přehled služeb ÚK pro studenty EKF.

Prezentace sloužila pro studenty jako podklad informací pro seminární práci, jejímž výstupem měl být okruh otázek pro zamýšlený dotazník spokojenosti uživatelů se službami ÚK. Sestavení dotazníku bylo plánováno ve spolupráci s Katedrou marketingu EKF. Druhá část spolupráce ÚK s Katedrou marketingu počítala v roce 2019 s využitím výsledků dotazníku pro vytvoření marketingové strategie ÚK.

V listopadu 2018 schválil Akademický senát VŠB-TUO aktualizaci Statutu a Organizačního řádu Centra informačních služeb. Součástí aktualizace bylo

rozšíření organizační struktury Ústřední knihovny o nové oddělení – Oddělení rozvoje knihovních systémů a služeb.

PERSONÁLNÍ SLOŽENÍ

V průběhu roku 2018 došlo k několika změnám v personálním složení ÚK z důvodu odchodu do důchodu (1 pracovnice), ukončení pracovního poměru (2 pracovníci), odchod na mateřskou dovolenou (1 pracovnice), přijetí 3 nových pracovníků.

FUNKČNÍ A PROFESNÍ ZAŘAZENÍ PRACOVNÍKŮ

- ředitelka
- zástupkyně ředitelky
- tajemnice
- sekretářka
- systémový knihovník
- knihovník – bibliograf
- knihovník

POČET PRACOVNÍKŮ A KVALIFIKAČNÍ STRUKTURA

K 31. 12. 2018 v ÚK pracovalo **26** pracovníků (přepočtený počet 25,75).

Z toho bylo 16 pracovníků s vysokoškolským vzděláním (12 s knihovnickým vzděláním) a 10 se středoškolským vzděláním (7 s knihovnickým vzděláním).

SEBEROZVOJOVÉ AKTIVITY

V červnu 2018 bylo organizováno setkání ředitelů a vedoucích pracovníků vysokoškolských knihoven pod záštitou AKVŠ ČR. Akce byla nazvána Knihovnická akademie manažerů. Součástí setkání bylo několik workshopů zaměřených na personální a řídicí dovednosti a přednáška k tématu vyhoření. Za ÚK se zúčastnila Pavla Rygelová.

Pracovníci ÚK absolvovali několik interních porad a školení zaměřených na zvyšování kvality poskytovaných knihovních služeb. Interně byly diskutovány priority a možná opatření pro větší propagaci a zkvalitnění knihovních služeb a interní debata směřovala také k otázce prestiže knihovnické profese. V prvních měsících roku 2018 probíhal cyklus motivačních pohovorů s každým pracovníkem knihovny.

ZÁVĚR

Všechny uvedené informace jsou dostupné na webu ÚK¹² a zpráva byla uložena do repozitáře DSpace VŠB-TUO¹³. Poděkování patří kolegyním za kontrolu textu a správnost statistických údajů.

PŘÍLOHY

PUBLIKACE A PREZENTACE

STATISTICKÉ UKAZATELE ZA ROK 2018

---

¹² <https://knihovna.vsb.cz>

¹³ <http://hdl.handle.net/10084/134432>

PUBLIKACE A PREZENTACE ZA ROK 2018

DRÖSSLEROVÁ, Helena a Tereza ŠEVČÍKOVÁ. *Rakousko 2018: Zpráva ze zahraniční cesty 6. - 7. září 2018*. 2018. Dostupné z:

<http://hdl.handle.net/10084/133191>

INSPEKTOR, Tomáš, Vendula NĚMCOVÁ a Pavla RYGELOVÁ. *Model open access v publikační praxi*. 2018. Dostupné z:

<http://hdl.handle.net/10084/133283>

INSPEKTOR, Tomáš. *Co je to otevřený přístup?* 2018. Dostupné z:

<http://hdl.handle.net/10084/132787>

INSPEKTOR, Tomáš. *ORCID - služba autorům VŠB-TUO*. 2018. Dostupné z:

<http://hdl.handle.net/10084/132788>

KLEMPOVÁ, Lenka. *Jak si založit a používat ORCID na VŠB-TUO*. 2018.

Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10084/125560>

NĚMCOVÁ, Vendula a Pavla RYGELOVÁ. *Scopus*. 2018. Dostupné z:

<http://hdl.handle.net/10084/130344>

NĚMCOVÁ, Vendula. *Knihovna Technologické univerzity v Delftu*. 2018.

Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10084/130386>

NĚMCOVÁ, Vendula. *Predátorské časopisy*. 2018. Dostupné z:

<http://hdl.handle.net/10084/126453>

RYGELOVÁ, Pavla a Aleš HALADEJ. *Integrace ORCID se systémem identit VŠB-TUO*. 2018. Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10084/127130>

RYGELOVÁ, Pavla a Kateřina SNÍDALOVÁ. *Univerzitní nakladatelství: rozšíření činností Edičního střediska VŠB-TUO o funkce univerzitního nakladatelství*. 2018. Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10084/134151>

RYGELOVÁ, Pavla, Tereza SIMANDLOVÁ a Jiří MAREK. *Knihovny jako nejstarší místa sdílení vědomostí : otevřená nebo top secret věda?* 2018.

Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10084/134157>

RYGELOVÁ, Pavla, Zuzana ULMANNOVÁ a Tomáš INSPEKTOR. *Služby pro studenty a zaměstnance: 18. 10. 2018, EKF*. 2018. Dostupné z:

<http://hdl.handle.net/10084/132757>

RYGELOVÁ, Pavla. *Autorské identifikátory*. 2018. Dostupné z:
<http://hdl.handle.net/10084/125559>

RYGELOVÁ, Pavla. *Institucionální politika otevřeného přístupu*. 2018.
Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10084/132785>

RYGELOVÁ, Pavla. *ORCID: Open Researcher & Contributor ID: Školení pro FAST VŠB-TUO: 29. 6. 2018*. 2018. Dostupné z:
<http://hdl.handle.net/10084/130361>

SKŮPA, Jan, Veronika UNGEROVÁ, Pavla RYGELOVÁ a Miroslava
POUROVÁ. *Institucionální politiky OA na VUT, VŠB-TUO, UPa, ZČU*. 2018.
Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10084/127313>

SLÍVOVÁ, Iveta a Dana KOLKOVÁ. *Bibliotheca Academica 2018*. 2018.
Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10084/133364>

TKAČÍKOVÁ, Daniela. *Plnění politiky OA ze strany příjemců grantů EK*. 2018.
Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10084/126656>

VOTÝPKOVÁ, Lenka. *Jak se dostat k otevřeným zdrojům - služby a nástroje*.
2018. Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10084/132786>

STATISTICKÉ UKAZATELE Z ROK 2018

STATISTIKA		POČET
PŘÍRŮSTEK KNIHOVNÍHO FONDU		4 120
Z TOHO	knihy	3 160
	časopisy	365
	ostatní dokumenty	605
ÚBYTEK KNIHOVNÍHO FONDU		1 212
STAV KNIHOVNÍHO FONDU K 31. 12.		381 119
POČET TITULŮ SERIÁLOVÝCH PUBLIKACÍ		298
Z TOHO	v tištěné formě	286
Z TOHO	přístupných elektronicky	5
	v obou formách	7
POČET EXEMPLÁŘŮ SERIÁLOVÝCH PUBLIKACÍ		423
POČET TITULŮ ELEKTRONICKÝCH KNIH (TRVALÝ NÁKUP)		938
POČET UŽIVATELŮ S PLATNOU REGISTRACÍ K 31.12.		9 268
Z TOHO	v kategorii veřejnost	660
POČET VÝPŮJČEK CELKEM		118 369
Z TOHO	prvních výpůjček	50 994
	prodloužení	67 375
POČET ČTENÁŘSKÝCH NÁVŠTĚV		86 816
POČET KNIHOVNÍCH J. VE VOLNÉM VÝBĚRU		114 616
MVS Z FONDŮ JINÝCH KNIHOVEN		772
MVS Z FONDU ÚK JINÝM KNIHOVNÁM		191
PRACOVNÍCI KNIHOVNY		
FYZICKÉ OSOBY		26
PŘEPOČTENÝ POČET		25,75
POČET ZPŘÍSTUPŇOVANÝCH EIZ		15
POČET STAŽENÝCH PLNÝCH TEXTŮ		251 697